

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 978/2
Podgorica, 03.05.2018. godine

**Javno preduzeće „Radio i Televizija Crna Gore“
Gospođa Andrijana Kadija, generalna direktorka**

Podgorica

Predmet: Ugovor sa NVO „Centar za građansko obrazovanje“ povodom realizacije projekta „Činjenice su važne! Objektivno i inovativno novinarstvo za EU“

Poštovana gospođo Kadija,

Povodom Ugovora o poslovnoj saradnji, koji je Vaša medijska kuća zaključila sa NVO „Centar za građansko obrazovanje“ (CGO), Agencija za elektronske medije ukazuje na sljedeće:

Saglasno Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore ("Sl. list CG", br. 79/08, 45/12, 43/16 i 54/16, u daljem tekstu: Zakon o RTCG), RTCG je nezavisna u uređivanju programa i, u skladu sa tim utvrđuje programsku šemu; utvrđuje koncepciju proizvodnje i emitovanja programa; uređuje i emituje informacije o aktuelnim događajima i organizuje obavljanje djelatnosti (član 13). Takođe, propisano je i da su novinari zaposleni u RTCG nezavisni u svom radu i djeluju u interesu javnosti (član 14 stav 1).

Članom 15 Zakona o RTCG predviđeno je da RTCG stiče sredstva iz budžeta Crne Gore; proizvodnjom i emitovanjem reklamnih sadržaja; proizvodnjom i prodajom audiovizuelnih djela (emisija, filmova, serija i dr.) i nosača zvuka i slike, koji su u interesu javnosti; iz sponsorstva programskih sadržaja; organizovanjem koncerata i drugih priredbi i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Uspostavljanje saradnje sa domaćim i međunarodnim organizacijama u cilju obezbjeđenja resursa (kadrovskih, tehničkih ili finansijskih) ili podrške za unapređenje organizovanja i rezultata obavljanja djelatnosti RTCG je jedan od načina da se Vaša medijska kuća suoči sa izazovima koje donosi njegova programska, organizaciona i tehnološka transformacija u javnog emitera kakav prepoznaju međunarodni standardi i praksa.

Ne dovodeći u pitanje značaj unapređenja rada RTCG sa aspekta objektivnog i inovativnog novinarstva, Agencija za elektronske medije smatra da se prilikom uspostavljanja i realizacije bilo kojeg vida saradnje ne smije dovesti u pitanje nezavisnost uređivačke politike RTCG i omogućiti direktno ili indirektno neprimjereno miješanje u proces donošenja odluka od značaja za programski rad medija čiji ste emiter.

Uvažavajući kompleksnost pravila i procedura koje pojedini donatori imaju, Agencija za elektronske medije smatra da je od velikog značaja da se u RTCG razvijaju kadrovski kapaciteti za mobilisanje i dobijanje finansijske i druge podrške za aktivnosti RTCG kako u vezi sa unapređenjem kadrovskih kapaciteta, tako i raznih vidova produkcije ili arhiviranja programskih sadržaja. Na taj način, RTCG bi bila u mogućnosti da bude glavni nosilac (implementator) projekata, u čijim rukama će se neupitno nalaziti kontrola svih segmenata projekta. Kako su takvi kapaciteti još uvijek u razvoju, Agencija za elektronske medije smatra da, kroz učešće u projektima čiji su nosioci druge organizacije, RTCG može na kvalitetan način razviti ljudske i tehničke kapacitet da, u dogledno vrijeme, samostalno ili sa drugim partnerima, konkuriše i dobija sredstva za projekte u kojima će biti glavni nosilac (implementator) projekata.

Uvidom u predmetni Ugovor o poslovnoj saradnji (zaveden u RTCG pod brojem 01-237 od 16.01.2018.g.), i Aneks broj 1 Ugovora (zaveden u RTCG pod brojem 01-1326 od 16.03.2018.g.), Agencija je konstatovala da članovi 3 i 4 regulišu prava i obaveze RTCG i CGO na način koji ostavlja prostor za neprimjereno miješanje NVO CGO u uređivačke odluke RTCG u vezi sa emisijama koje će biti realizovane u sklopu projekta.

Ne dovodeći u pitanje značaj bliske saradnje i koordinacije aktivnosti partnera u cilju ispunjavanja brojnih tehničkih zahtjeva vezanih za projekte koji se finansiraju od strane EU, kao što su vizuelna identifikacija, obezbjeđenje usklađenosti svih segmenata i faza projekata sa preuzetim obavezama iz ugovora o grantu, Agencija smatra da bi ugovor trebalo revidirati tako da:

- nedvosmisleno bude jasno da način i uslovi obezbjeđivanja sredstava i realizacije ovog ugovora tj. cijelog projekta ne smiju uticati na uredničku nezavisnost i samostalnost RTCG. Naime, trebalo bi revidirati odredbe koje sada ukazuju da CGO ima „kontrolu konačnih priloga prije njihovog emitovanja“ (član 3 tač. 7) i „kontrolu konačnih priloga prije njihovog emitovanja na osnovu čijeg pisanog odobrenja kao nosioca projekta isti mogu biti emitovani/objavljeni“ (član 4 tač. 6) ili slično.
- bude jasnije prikazano, a u skladu sa budžetom cijelog projekta, koje vrste troškova RTCG i za koje aktivnosti će biti finansirane kroz projekat. Na primjer:
 - o bilo bi poželjno da se jasnije navede da li će i u kojem obimu (broj sati mjesечно) za potrebe projekta biti angažovana nova lica ili zaposleni u RTCG, da li se troškovi zarada koji su već navedeni u ugovoru odnose na naknade novih lica ili se radi o zaradama zaposlenih u RTCG koji će biti angažovani na projektu. U svakom slučaju, treba obezbijediti jasnije i transparentnije formulacije ugovora kako bi se otklonile postojeće nepreciznosti.
 - o Bilo bi poželjano da se planirana sredstva za produkciju pojedinih priloga prikažu na način da bude jasno na koje troškove se to odnosi (zarade/naknade, režijski troškovi, putni troškovi i sl.)
- se ne dovodi u pitanje obaveza RTCG da bude odgovorna javnosti (član 12 Zakona o RTCG). U tom smislu, smatramo da bi trebalo preispitati opravdanost postojanja člana 6 Ugovora, jer podaci o zaključivanju i realizaciji ovakve vrste ugovora treba da budu dostupni na transparentan i cjelovit način.

U nadi da će ove sugestije razmotriti, pozdravljamo već izraženu spremnost Vaše medijske kuće da izmjenom (aneksiranjem) Ugovora revidirate odredbe koje bi se mogle protumačiti ili dati povod za neprimjereno mijesanje u rad RTCG i ugrožavanje njene nezavisnosti i samostalnosti.

Nakon zaključivanja novog aneksa Ugovora, molimo Vas da nam isti dostavite na uvid.

S poštovanjem,

